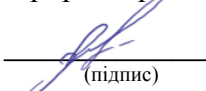

Міністерство культури та інформаційної політики України
Закарпатська академія мистецтв
Кафедра рисунку

«ПОГОДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи

(підпис) Бокшан А.М.

“12” серпня 2022 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДЕРЕВ'ЯНА АРХІТЕКТУРА КАРПАТ»
ОПІ «Дизайн» / ВК 1.4

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Ступінь	Магістр
Спеціальність	022 Дизайн
Статус дисципліни	Вибіркова
Рік викладання	2022/2023 / 1-й рік підготовки, 1-й семестр
Обсяг дисципліни (кредити/години)	3 ЄКТС / 90 годин, з них 32 аудиторні
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Сирохман Михайло Васильович, доц. кафедри рисунка
Контактний тел.	+380668707526
e-mail	syrokhman@gmail.com
Інформація про консультування	Он-лайн

Ужгород – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Дерев'яна архітектура Карпат» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 022 Дизайн (ОПП «Дизайн») / Укладач: Сирохман М.В. – Ужгород: ЗАМ, 2022. – 18 с.

Розробник: доцент Сирохман М.В.

Розглянуто й затверджено на засіданні кафедри рисунку

від «12» серпня 2022 року, протокол №1.

Схвалено Вченою радою Закарпатської академії мистецтв

від «12» серпня 2022 року, протокол №1.

© Сирохман М.В., 2022 рік

© Закарпатська академія мистецтв, 2022 рік

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета й завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни	7
5. Структура залікового кредиту дисципліни.....	8
6. Зміст лекційного матеріалу	9
7. Зміст самостійної/індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти	11
7.1. Зміст самостійної роботи	11
7.2. Зміст індивідуальної роботи	11
8. Контроль навчальної роботи здобувачів вищої освіти	12
9. Оцінювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти	14
9.1. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти протягом семестру	14
9.2. Розподіл вагових коефіцієнтів на заліку.....	14
9.3. Критерії оцінювання знань здобувача вищої освіти	15
10. Політики курсу	16
11. Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни	17
11.1. Методичне забезпечення.....	17
11.2. Рекомендована базова література.....	17
11.3. Рекомендована допоміжна література	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Спеціальність	022 Дизайн / ОПП «Дизайн»	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Рік підготовки	1-й	1-й
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів	3	3
Модулів	1	1
Змістових модулів	4	4
Загальна кількість годин	90	90
Кількість аудиторних годин:	32	6
лекції	28	4
практичні заняття	4	2
Кількість годин, відведених на самостійну роботу	58	84
Форма підсумкового контролю	залік	залік

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – дати магістрантам комплексне уявлення про особливості дерев'яної архітектури Карпат, насамперед – культової, як частини народного дерев'яного будівництва України, характерні риси будівництва етнографічних районів Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини, ареали культових споруд Закарпаття, їхню історію, сучасний стан та практичні кроки щодо збереження пам'яток.

Завдання дисципліни:

- засвоєння ключових понять і відповідних термінів;
- знайомство з ареалами поширення стилів та форм дерев'яних церков Карпат;
- формування уявлення про дерев'яну архітектуру Карпат як складову частину народного дерев'яного будівництва України;
- розвиток самостійного сприйняття пам'яток дерев'яної архітектури, розуміння їх мистецької, історичної етнографічної цінності.

У результаті вивчення дисципліни:

- здобувач вищої освіти повинен знати: етнографічні регіони Карпат та зони поширення стилів пам'яток церковної дерев'яної архітектури; конструктивні особливості різних стилів культових дерев'яних споруд; архітектурні терміни, що стосуються дерев'яної архітектури; перелік найвидатніших пам'яток церковної дерев'яної архітектури.

- здобувач вищої освіти повинен вміти: орієнтуватися у масиві пам'яток дерев'яної церковної архітектури; орієнтуватися у літературі, присвяченій пам'яткам; готувати розповіді про об'єкти дерев'яної архітектури; оцінювати стан та пошкодження пам'яток, проводити дослідження, поширювати знання про пам'ятки.

Методи навчання: словесні (лекція, фронтальне пояснення); наочні (демонстрація практичних зразків); практичні (практичні вправи, індивідуальний контроль, власний приклад); самостійна робота.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна, загальні та спеціальні компетентності		Програмні результати навчання з дисципліни
Шифр	Назва	
ІК	Здатність розуміти актуальність дослідження пам'яток, проблеми їх дослідження та захисту.	Уміння розробляти науково-обґрунтований план дослідження пам'ятки, виконувати належний опис.
ЗК2	Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.	Вміння розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.
ЗК3	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	Здатність обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня.
ЗК4	Здатність працювати в міжнародному контексті.	Здатність представляти результати діяльності в науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами.
ЗК5	Здатність розробляти та керувати проектами.	Вміння планувати діяльність у сфері пам'ятокознавства відповідно до потреб суспільства.
ЗК6	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Вміння ставити проблему охорони пам'яток, знати шляхи її можливого вирішення, формулювати звернення до адміністрацій.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття різних предметних галузей.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України.

Тема 1. Значення та цінність пам'яток дерев'яної архітектури Карпат у контексті загальноукраїнської спадщини дерев'яної архітектури. Етнографічні ареали поширення пам'яток – Лемківщина, Бойківщина, Гуцульщина.

Тема 2. Особливості дерев'яної церковної архітектури Закарпаття у порівнянні із суміжними українськими та закордонними територіями.

Змістовний модуль 2. Стилi дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості.

Тема 1. Словник термінів дерев'яної архітектури.

Тема 2. Лемківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

Тема 3. Бойківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

Тема 4. Гуцульські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

Змістовний модуль 3. Дерев'яні церкви Закарпаття.

Тема 1. Стилi та стилістичні варіанти дерев'яних церков Закарпаття.

Тема 2. Найдавніші та найвидатніші пам'ятки.

Тема 3. Дерев'яні дзвіниці.

Змістовний модуль 4. Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури.

Тема 1. Загрози та злочинні дії щодо пам'яток дерев'яної архітектури.

Тема 2. Способи порятунку та захисту пам'яток.

Тема 3. Пам'ятки дерев'яної архітектури – інтегральна частина ландшафтного середовища.

5. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль	Тема	Кількість годин					
		лекції		практичні / семінарські заняття		самостійна / індивідуальна робота	
		д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.	д.ф.н.	з.ф.н.
1. Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України	Тема 1. Значення та цінність пам'яток дерев'яної архітектури Карпат у контексті загальноукраїнської спадщини дерев'яної архітектури. Етнографічні ареали поширення пам'яток – Лемківщина, Бойківщина, Гуцульщина.	4	-	-	-	6	6
	Тема 2. Особливості дерев'яної церковної архітектури Закарпаття у порівнянні із суміжними українськими та закордонними територіями.	2	-	-	-	4	6
2. Стил дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості	Тема 1. Словник термінів дерев'яної архітектури.	2	-	-	-	2	6
	Тема 2. Лемківські дерев'яні церков та їх регіональні особливості.	2	-	-	-	4	6
	Тема 3. Бойківські дерев'яні церков та їх регіональні особливості.	2	-	-	-	4	6
	Тема 4. Гуцульські дерев'яні церков та їх регіональні особливості.	2	-	-	-	4	6
Проміжний контроль 1		-	-	1	-	-	-
3. Дерев'яні церкви Закарпаття	Тема 1. Стил та стилістичні варіанти дерев'яних церков Закарпаття.	4	2	-	-	6	6
	Тема 2. Найдавніші та найвидатніші пам'ятки.	2		-	-	6	8
	Тема 3. Дерев'яні дзвіниці.	2		-	-	6	8
4. Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури	Тема 1. Загрози та злочинні дії щодо пам'яток дерев'яної архітектури.	2	2	-	-	6	8
	Тема 2. Способи порятунку та захисту пам'яток.	2		-	-	6	8
	Тема 3. Пам'ятки дерев'яної архітектури – інтегральна частина ландшафтного середовища.	2		-	-	4	10
Проміжний контроль 2		-	-	1	-	-	-
Підсумковий контроль		-	-	2	2	-	-
Усього годин		28	4	4	2	58	84

6. ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

Змістовний модуль 1. Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України.

Тема 1. Значення та цінність пам'яток дерев'яної архітектури Карпат у контексті загальноукраїнської спадщини дерев'яної архітектури. Етнографічні ареали поширення пам'яток – Лемківщина, Бойківщина, Гуцульщина.

1. Дерев'яні церкви – вершинний вияв народного будівництва з дерева.
2. Визначальні риси дерев'яної архітектури Карпат і України загалом.
3. Межі етнографічних ареалів Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини.
4. Варіативність у межах етнографічних ареалів.

Тема 2. Особливості дерев'яної церковної архітектури Закарпаття у порівнянні із суміжними українськими та закордонними територіями.

1. Значення історії та географії у розвитку дерев'яної церковної архітектури Закарпаття.

2. Закарпаття – край найбільшого розмаїття стилів і форм дерев'яних церков.
3. Від найдавніших до найновіших дерев'яних церков.

Змістовний модуль 2. Стилї дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості.

Тема 1. Словник термінів дерев'яної архітектури.

1. Народна будівельна лексика. Регіональні відмінності.

Тема 2. Лемківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

1. Лемківські дерев'яні церкви Польщі.
2. Лемківські дерев'яні церкви Словаччини.
3. Лемківські дерев'яні церкви України (Закарпаття).

Тема 3. Бойківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

1. Бойківські дерев'яні церкви Львівщини й Івано-Франківщини.
2. Бойківські дерев'яні церкви Закарпаття.

Тема 4. Гуцульські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.

1. Гуцульські дерев'яні церкви Івано-Франківщини.
2. Гуцульські дерев'яні церкви Чернівецької області.
3. Гуцульські дерев'яні церкви Закарпаття.

Змістовний модуль 3. Дерев'яні церкви Закарпаття.

Тема 1. Стилї та стилістичні варіанти дерев'яних церков Закарпаття.

1. П'ять стилів дерев'яних церков Закарпаття.
2. Готичні церкви Потисся.
3. Мініареали підстилів дерев'яних церков Закарпаття.

Тема 2. Найдавніші та найвидатніші пам'ятки.

1. Характеристика найдавніших церков.
2. Зовнішнє та внутрішнє оздоблення стародавніх пам'яток.
3. Дерев'яні церкви зі статусом національних та внесені у список світового культурного спадку.

Тема 3. Дерев'яні дзвіниці.

1. Особливості дерев'яних дзвіниць зрубної і каркасної конструкцій.
2. Розмаїття форм дерев'яних дзвіниць та сучасні вирішення.

Змістовний модуль 4. Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури.

Тема 1. Загрози та злочинні дії щодо пам'яток дерев'яної архітектури.

1. Спотворення зовнішнього вигляду та інтер'єрів пам'яток шляхом переробок та реконструкцій.
2. Знищення пам'яток пожежами.
3. Порушення та спотворення охоронної зони пам'яток.
4. Деградація ландшафтного середовища.

Тема 2. Способи порятунку та захисту пам'яток.

1. Порятунок дерев'яних церков шляхом перевезення на інше місце за часів Чехословацької республіки та в радянський період.
2. Вчасне перекриття дахів гонтом як головний захід щодо збереження пам'яток. Виробництво традиційних покрівельних матеріалів.
3. Реставрація пошкоджених пам'яток.

Тема 3. Пам'ятки дерев'яної архітектури – інтегральна частина ландшафтного середовища.

1. Єдність пам'яток дерев'яної архітектури та навколишнього пейзажу.
2. Заповідні зони як засіб охорони природи, ландшафтів і пам'яток.

7. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ / ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Зміст самостійної роботи

Самостійна робота над дисципліною «Дерев'яна архітектура Карпат» виконується здобувачам вищої освіти у позааудиторний час і передбачає:

- опрацювання прослуханого лекційного матеріалу;
- опрацювання джерел рекомендованої літератури з дисципліни;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Значення дослідження пам'яток дерев'яної архітектури.
2. Конструктивні елементи зрубних споруд.
3. Конструктивні елементи каркасних споруд.
4. Різновиди кутових замків зрубних споруд.
5. Композиція форм та конструкція лемківської церкви.
6. Композиція форм та конструкція бойківської церкви.
7. Композиція форм та конструкція гуцульської церкви.
8. Характеристика готичних церков Потисся.
9. Способи декорування екстер'єрів дерев'яних церков.
10. Вибір об'єктів для самостійного вивчення і презентації.
11. Приклади спотворення дерев'яних церков.
12. Українські церкви, включені у список світового культурного надбання.

7.2. Зміст індивідуальної роботи

Індивідуальна робота над дисципліною «Дерев'яна архітектура Карпат» передбачає індивідуальне завдання. Воно виконується на основі вивчення змістовних модулів «Дерев'яні церкви Закарпаття» та «Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури» і полягає в підготовці доповіді та презентації матеріалу обраної дерев'яної церкви або матеріалу про загрози пам'ятковим церквам.

Результати виконання індивідуального завдання захищаються здобувачам вищої освіти денної форми навчання у формі публічного захисту у рамках проведення проміжного контролю 2 для здобувачів вищої освіти денної форми навчання та на заліку для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.

7. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми контролю навчальної роботи (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання)

№ п/п	Змістовний модуль	Форми контролю		
		поточний	проміжний	підсумковий
1	Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України	Бліц-опитування по теоретичному матеріалу (лекційному та винесеному на самостійне опрацювання)	Контрольна робота	Залік
2	Стили дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості			
3	Дерев'яні церкви Закарпаття		Захист індивідуального завдання	
4	Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури			

Поточний контроль здобувачів вищої освіти з дисципліни «Дерев'яні церкви Закарпаття» відображає поточні навчальні досягнення здобувача вищої освіти в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль здійснюється переважно на лекційних заняттях у формі бліц-опитування з метою визначення рівня теоретичної підготовки.

Проміжні контролю:

Проміжний контроль 1. Здійснюється після завершення аудиторних занять із змістовних модулів «Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України» та «Стили дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості». Здобувач вищої освіти отримує суму балів за активність на лекційних заняттях та за контрольну роботу (тестування).

Проміжний контроль 2. Проводиться після завершення аудиторних занять із змістовних модулів «Дерев'яні церкви Закарпаття» та «Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури». Здобувач вищої освіти отримує суму балів за активність на лекційних заняттях та за усний захист індивідуального завдання.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Здобувач вищої освіти денної форми навчання, що пройшов проміжкові контролю протягом навчального семестру, не зобов'язаний здавати залік у випадку, якщо його влаштовує сума набраних балів. Якщо ж здобувач вищої освіти бажає підвищити свій рейтинг, він може це зробити, склавши залік.

На залік виносяться теоретичні питання. Також при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень здобувача вищої освіти враховуються оцінки за індивідуальні завдання.

Теоретичні питання, що виносяться на підсумковий контроль

1. Визначальні риси дерев'яної архітектури Карпат і України загалом.
2. Етнографічний регіон Лемківщини
3. Етнографічний регіон Бойківщини.
4. Етнографічний регіон Гуцульщини.
5. Лемківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.
6. Бойківські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.
7. Гуцульські дерев'яні церкви та їх регіональні особливості.
8. Принцип варіативності у межах етнографічних ареалів.
9. Розмаїття стилів і форм дерев'яних церков Закарпаття.
10. Найдавніші дерев'яні церкви.
11. Основні стилі та стилістичні варіанти дерев'яних церков Закарпаття.
12. Готичні церкви Потисся.
13. Принцип тридільності дерев'яних церков.
14. Варіанти планів дерев'яних церков.
15. Мальовничість – головна ознака дерев'яних церков.
16. Принцип єдності конструктивного, функціонального і краси на прикладі дерев'яних церков.
17. Втрачені церкви Закарпаття. Історія втрат.
18. Церкви, врятовані перенесенням на інші місця.
19. Міжгірщина – район найбагатший на дерев'яні церкви.
20. Закарпаття – край, де найдовше тривало традиційне будівництво дерев'яних церков.
21. Оздоблення одвірків, вікон стовпчиків ганку дерев'яних церков.
22. Особливості інтер'єру дерев'яних церков.
23. Відродження дерев'яної культової архітектури в умовах незалежної України.
24. Сучасні дерев'яні церкви Закарпаття.
25. Дерев'яні дзвіниці зрубної і каркасної конструкції.
26. Розмаїття форм дерев'яних дзвіниць та сучасні вирішення.
27. Старі та нові загрози пам'яткам дерев'яної архітектури.
28. Спотворення зовнішнього вигляду та інтер'єрів пам'яток шляхом переробок та реконструкцій.
29. Знищення пам'яток пожежами.
30. Порушення та спотворення охоронної зони пам'яток.
31. Деградація ландшафтного середовища.
32. Громадська діяльність щодо порятунку та захисту пам'яток.
33. Дерев'яні церкви, врятовані шляхом перевезення на інше місце за часів Чехословацької республіки та в радянський період.
34. Вчасне перекриття дахів гонтом як головний захід щодо збереження пам'яток.
35. Виробництво традиційних покрівельних матеріалів.
36. Реставрація пошкоджених пам'яток.
37. Пам'ятки дерев'яної архітектури – інтегральна частина ландшафтного середовища.
39. Єдність пам'яток дерев'яної архітектури та навколишнього пейзажу.
40. Заповідні зони як засіб охорони природи, ландшафтів і пам'яток.
41. Дерев'яні церкви у творах закарпатських художників.

9. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Закарпатської академії мистецтв, оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ґрунтується на принципах систематичності, об'єктивності, прозорості та рівності вимог.

9.1. Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти протягом семестру

Змістовний модуль	Ваговий коефіцієнт (k_i)	Форми контролю / максимальна кількість балів	
		поточний контроль	проміжний контроль
1. Дерев'яна архітектура Карпат як частина народного будівництва України	$k_1 = 0,4$	Бліц-опитування по теоретичному матеріалу /10	Контрольна робота (тестування) /20
2. Стили дерев'яної церковної архітектури Карпат. Конструктивні особливості		Бліц-опитування по теоретичному матеріалу /10	
3. Дерев'яні церкви Закарпаття	$k_2 = 0,6$	Бліц-опитування по теоретичному матеріалу /10	Захист індивідуального завдання / 40
4. Сучасний стан пам'яток дерев'яної архітектури		Бліц-опитування по теоретичному матеріалу /10	

9.2. Розподіл вагових коефіцієнтів на заліку

Розподіл	Підсумковий контроль (залік)		Всього
	Теоретичні питання	Індивідуальне завдання	
Ваговий коефіцієнт	0,6	0,4	1
Максимальна кількість балів	60	40	100

9.3. Критерії оцінювання знань здобувача вищої освіти

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

- грамотність і глибина аналізу, цілісність, системність, логічність;
- належний рівень обстеження пам'ятки та об'єктивність результатів (правильність визначення факторів впливу внутрішнього і зовнішнього середовищ, правильність побудови висновків щодо варіантів допомоги загроженій пам'ятці);
- уміння робити порівняння, висновки;
- рівень презентації результатів аналізу (логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, рівень застосування мультимедійних засобів).

Критерії оцінювання знань здобувача вищої освіти на заліку наступні:

- 90-100 балів – за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування тестових і практичних задач;
- 82-89 балів – за ґрунтовні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування тестових і практичних задач;
- 74-81 балів – за міцні знання навчального матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування тестових і практичних задач;
- 64-73 балів – за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язування тестових і практичних задач;
- 60-63 балів – за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування тестових і практичних задач;
- 00-59 балів – за незнання навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язування тестових і практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Підсумкова оцінка з дисципліни у балах переводиться у чотирибальну національну шкалу.

Таблиця переведення підсумкової оцінки у національну шкалу

100 бальна шкала	Європейська шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A (відмінно)	Відмінно
82-89	B (дуже добре)	Добре
74-81	C (добре)	
64-73	D (задовільно)	Задовільно
60-63	E (достатньо задовільно)	
35-59	FX (з правом перескладання)	Незадовільно
0-34	F (без права перескладання)	

У випадку незгоди здобувача вищої освіти з кінцевою оцінкою, він може звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів підсумкового контролю. Завідувач кафедри разом з провідним викладачем з даної дисципліни розглядають апеляцію в присутності здобувача вищої освіти і протягом двох робочих днів приймають остаточне рішення щодо оцінки. При цьому оцінка не може бути знижена. Вона або залишається без зміни, або підвищується. Якщо здобувач вищої освіти не звернувся з апеляцією у встановлений термін, оцінка провідного викладача лишається остаточною.

10. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Здобувачам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний та практичний матеріал. Сам факт відвідування лекцій та практичних фіксується, але не оцінюється. Система оцінювання орієнтована на отримання оцінок за засвоєння теоретичних знань, практичних умінь та навичок, а також на стимулювання активності здобувача на заняттях.

Поведінка в аудиторіях. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах взаємоповаги.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні про академічну доброчесність у Закарпатській академії мистецтв¹.

¹ http://www.artedu.uz.ua/doc-files/norm_dok/pol_dobro.pdf.

11. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

11.1. Методичне забезпечення

1. Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатській академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 8.10.2020, протокол №2) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/norm_dok/pol_org_osvit_proc.pdf
2. Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Закарпатської академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 29.08.2016, протокол №1) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/navch_proc/ocin_result.pdf.
3. Положення про академічну доброчесність у Закарпатській академії мистецтв (затверджене Вченою радою ЗАМ 21.03.2019, протокол №7) / http://www.artedu.uz.ua/doc-files/norm_dok/pol_dobro.pdf.

11.2. Рекомендована базова література

1. Юрченко П. Г. Дерев'яна архітектура України. Київ: Будівельник, 1970.
2. Гоберман Д. Памятники деревяного зодчества Закарпатья. Ленинград.: Аврора, 1970. – 83 с.
3. Логвин Г. Украинские Карпаты. М.: 1973. – 185 с.
4. Макушенко П.И. Народное деревяное зодчество Закарпатья. М.: Стройиздат, 1976
5. Жолтовський П.М. Монументальний живопис на Україні XVII-XVIII ст. Київ, "Наукова думка", 1988. – 155.
6. Таранушенко Стефан. Дерев'яна монументальна архітектура лівобережної України. Харків: Видавництво Олександра Савчука, 2014. – 848 с.
7. Драган М. Українські деревляні церкви. Харків: Видавництво Олександра Савчука, 2014. – 446 с.
8. Щербаківські В. і Д. Українське мистецтво. Харків: Видавництво Олександра Савчука, 2015. – 470 с.
9. Маковський С.К. Народне мистецтво Карпат. Харків: Видавництво Олександра Савчука, 2019. – 127 с.
10. Сирохман М. Церкви України. Закарпаття. Львів: МС, 2000. – 879 с.
11. Сирохман М. Дерев'яні церкви та дзвіниці Закарпаття. Пряшів, 2016. – 188 с.
12. Приймич М. Іконостаси Закарпаття. Ужгород: Карпати, 2014. – 181 с.
13. Приймич М. Церковний живопис Закарпаття. Ужгород: Карпати, 2017. – 246 с.
14. Сирохман М. 55 дерев'яних храмів Закарпаття. – К.: Грані-Т, 2008. – 85 с.
15. Сирохман М. Будівничі закарпатських церков. – Ужгород: В-во О.Гаркуші, 2019. – 198 с.
16. Заплетал Ф. Дерев'яні церкви Закарпаття. – Ужгород: В-во О.Гаркуші, 2015. – 119 с.
17. Заплетал Ф. Міста і села Закарпаття. – Ужгород: В-во О.Гаркуші, 2016. – 173 с.
18. Сирохман М. Втрачені церкви Закарпаття. Київ., 2021. – 331 с.
19. Бойківщина. Історико-етнографічне дослідження. Київ: Наукова думка, 1983. – 302 с.

20. Гуцульщина. Історико-етнографічне дослідження. Київ: Наукова думка, 1987. – 470 с.
21. Лемківщина. Історико-етнографічне дослідження. Львів, 1999.
22. Шухевич Володимир. Гуцульщина. Харків: Видавництво Олександра Савчука, 2019. – 1217 с.

11.3. Рекомендована допоміжна література

1. Hewryk T. Masterpieces in wood. Houses of Worship in Ukraine. New York, 1987. 148 p.
2. Magocsi P. R., Zapletal F. Wooden Churches in the Carpathians. Wien. 1982
3. Sicyn'skyj V. Drevene stavby v Karpatske oblasti. Praha. 1940.
4. Vavroušek V. Církevní památky na Podkarpatske Rusí. Praha. 1929
5. Гоберман Д. По Гуцульщине. Ленинград, Искусство, 1979. 132 с.
6. Логвин Г. По Україні. Стародавні мистецькі пам'ятки. Київ, Мистецтво, 1968. 463 с.
7. Логвин Г. Украина и Молдавия: Справочник-путеводитель Москва, Искусство, Лейпциг, Эдицион, 1982. 454 с.
8. Мельник І. Реставрація стінопису нави церкви св. Миколи в Горянах // Вісник "Укрзахідпроектреставрації". – 1997, №6, с.135-137
9. Могитич І. Архітектура дерев'яних храмів // Вісник "Укрзахідпроектреставрації". – 2002, №12, с.8-29
10. Народна архітектура українських Карпат XV-XX ст. / Ред. Ю. Гошко. Київ: Наукова думка, 1987. - 271 с.
11. Пам'ятки архітектури та містобудування України: Довідник Державного реєстру національного культурного надбання / Ред. Мардер А., Вечерський В. Київ, Техніка, 2000. 664 с.
12. Памятники градостроительства и архитектуры УССР: иллюстрированный справочник-каталог. Ред. Логвин Г. и др. Київ, Будівельник, 1985. 336 с.
13. Прибега Л.В. Дерев'яні храми Українських Карпат. - К.: Техніка, 2007. - 168 с.
14. Приймич М. Перед лицем твоїм. Закарпатський іконостас. Ужгород: Карпати-Гражда, 2007. – 224 с.
15. Середньовічні церкви від Тиси до Карпат / Ред. Коллар Т. Ніредьгаза, 2013. 448 с.
16. Сліпченко Н. Стінопис церкви св. Миколи в Горянах // Вісник "Укрзахідпроектреставрації". – 1997, №6, с.130-134
17. Сова П. Архітектура Закарпаття. Ужгород, 1958.